

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็น
ของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี*

Politics and Government in Democratic System from
The Prisoners' Opinions at Pathumthani Province Prison

ปฐวี ท้ายเมือง

Pattawee Taymueng

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: Topman4444@hotmail.com

๙-----๖

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการเมืองการปกครองของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างก็มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ปัญหาและอุปสรรค คือ ภาครัฐจึงควรเสริมสร้างความเข้าใจทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยการจัดกิจกรรมอบรม เผยแพร่ความรู้ในสื่อหลักและสื่อรอง พร้อมทั้งสนับสนุนให้ประชาชน ได้รับความเสมอภาคทางสังคม และใช้หลักเหตุผลในการแก้ไขปัญหา

คำสำคัญ: การส่งเสริม; การมีส่วนร่วมทางการเมือง; ระบอบประชาธิปไตย

* Received May 3, 2021; Revised May 26, 2021; Accepted August 27, 2021

Abstract

This article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and recommendations for the effectiveness of politics and government in democratic system from the prisoners' opinions at Pathumthani Province prison, using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on politics and government of the prisoners at Pathumthani Province prison, by overall, were at high level. Based on different is found to be different accepting the research hypothesis. Problems and obstacles were that creating an understanding of politics and democratic governance by organizing activities to disseminate knowledge in primary and secondary media. Government sector should let people know the social equality without segregations. People should solve problems with wisdom, not by force.

Keywords: Political; Dominance; Democracy

บทนำ

การปกครองระบอบแบบประชาธิปไตย เป็นระบอบที่เน้นหนักให้ความสำคัญกับประชาชนมากที่สุดเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยยึดหลักการว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยซึ่งเป็นอำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศ (จรรณ สุภาพ, 2522) หลังจากที่ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน พบว่ามีความพยายามในการพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อให้ระบบการเมืองมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวม (อุทัย หิรัญโต, 2530) แต่เนื่องจากในมาตรา 96 (3) แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ระบุว่า บุคคลที่ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีสิทธิในการเลือกตั้งซึ่งบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวก็มีความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยเช่นเดียวกัน และเมื่อบุคคลดังกล่าวมีลักษณะ

เปลี่ยนแปลงไป ก็สามารถใช้สิทธิในการเลือกตั้งตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้ได้ เช่นเดียวกันกับประชาชนโดยทั่วไป และเนื่องจากราชทัณฑ์ได้พยายามจัดให้มีระบบ การพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังด้วยวิธีการและแนวทางที่เหมาะสมเกี่ยวกับการ พัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง โดยให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษา การอบรม ด้านคุณธรรม และจริยธรรม การทำงานการฝึกวิชาชีพ การปฏิบัติศาสนกิจ การเรียนรู้วัฒนธรรมอัน ดีงาม กิจกรรมสันทนาการ กีฬา รวมทั้งจะต้องมีโอกาสดำเนินการติดต่อกับครอบครัว ญาติมิตร องค์กรเอกชนที่มีภารกิจเพื่อการแก้ไขบำบัด พื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขัง และรับรู้ถึงข่าวสาร และความเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก ซึ่งสอดคล้อง กับมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2560 ซึ่งเรียนจำจังหวัด ปทุมธานี โดยฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง มีภารกิจหลักในการจัด การศึกษาอบรม และพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีความรู้ความ เข้าใจในระบอบการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการเมืองการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาดภายในเรือนจำ จังหวัดปทุมธานี ตามหลักการสำคัญในระบอบประชาธิปไตย 4 ประการ คือ (๑) หลักการว่าด้วยอำนาจอธิปไตยของปวงชน (2) หลักการว่าด้วยหลักสิทธิเสรีภาพ (3) หลักการว่าด้วยความเสมอภาค และ (4) หลักการว่าด้วยภราดรภาพ ว่านักโทษ เด็ดขาดภายในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี มีความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตยอย่างไร หลังจากได้รับการศึกษาและพัฒนาพฤตินิสัยขณะถูกคุม ขังภายในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี ก่อนที่กรมราชทัณฑ์จะคืนตัวกลับสู่สังคม โดย สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคม และปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็น ของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัด ปทุมธานีต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาด

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขต เรือนจำจังหวัดปทุมธานี จำนวน 1,906 คน (เรือนจำจังหวัดปทุมธานี ฝ่ายทัณฑปฏิบัติงานทะเบียนประวัติ ผู้ต้องขัง ข้อมูลเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาร์โร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุก ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักว่าด้วยการดรรภาพ ด้านหลักว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ ด้านหลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน และด้านหลักว่าด้วยความเสมอภาค ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานีที่มีการศึกษา และอยู่ในระดับชั้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนนักโทษเด็ดขาดที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างความเข้าใจทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี พบว่า ภาครัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

ของสังคม ให้รู้ถึงสิทธิในการเป็นราษฎร ของรัฐผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การจัดอบรม การเผยแพร่ ผ่านสื่อหลักและสื่อรอง เป็นต้น พร้อมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนได้รับทราบถึงความเสมอภาคทางสังคมโดยไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก และใช้หลักเหตุผลในการแก้ไขปัญหา ไม่ใช่ใช้กำลังในการแก้ไขปัญหา

อภิปรายผลการวิจัย

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาด ในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจ และนำมาอภิปราย ดังนี้

1) ความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ทางภาครัฐได้ส่งเสริมให้นักโทษได้มีส่วนเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลายของสังคม และได้ส่งเสริมให้ได้รับรู้สิทธิและตระหนักในหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดีของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจำลอง พรหมสวัสดิ์, (2554) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในช่วง พ.ศ. 2551-2553” พบว่า พฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การไปรวมกลุ่มหรือเป็นแนวร่วมกับองค์กรทางการเมือง และการสนับสนุนพรรคการเมืองของชนชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ที่ระดับมาก

2) นักโทษเด็ดขาดที่มีเพศ อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย กรุณา ชันทอง, (2551) ได้วิจัยเรื่อง “ความรู้เรื่องประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท รอยัลอินดัสตรีส์ (ไทยแลนด์) จำกัด มหาชน” ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัท รอยัลอินดัสตรีส์ (ไทยแลนด์) จำกัด มหาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่อเดือน และภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความรู้เรื่องประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

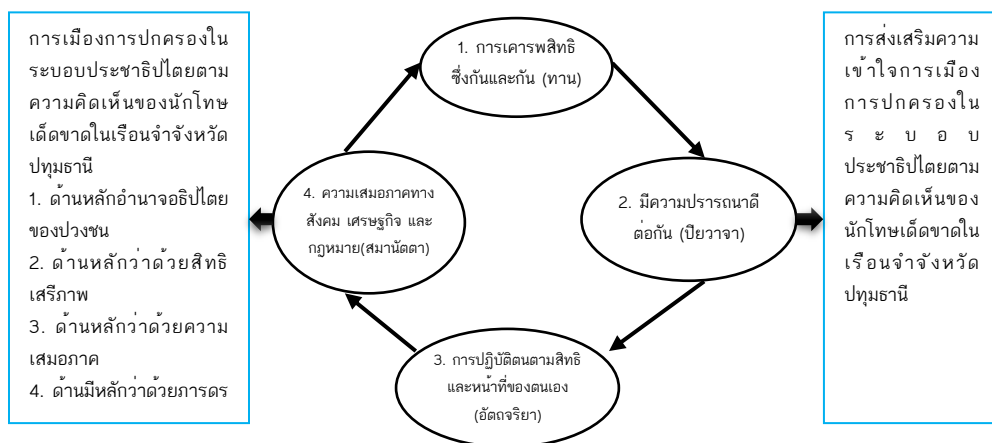
3) นักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานีที่มีการศึกษาและระดับชั้นของโทษเด็ดขาดต่างกัน มีความคิดเห็นทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า การศึกษา ได้ส่งผลต่อความคิดเห็นทางการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรอนงค์ เพ็ชรรัตน์, (2551) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลสุราษฎร์ธานีที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ พนักงานเทศบาล สุราษฎร์ธานี แตกต่างกัน

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์จากงานวิจัยเรื่อง “การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยดังแสดงในแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำจังหวัดปทุมธานี

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย คือ

1. การปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนเอง คือ ประชาชนต้องรู้สิทธิและตระหนัก ในหน้าที่ของตนเอง เพื่อที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและสังคมให้เกิดประโยชน์สูงสุด และ ตรงตามวัตถุประสงค์ของประชาธิปไตย

2. มีความปรารถนาดีต่อกัน คือ ประชาชนต้องไม่ทำร้าย เบียดเบียน ซึ่งกันและกัน ทั้งด้านกาย วาจา ใจ ต้องช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน ในด้านต่างๆโดยคำนึงถึงประโยชน์ของสังคม ส่วนร่วมเป็นสำคัญ

3. การเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ประชาชนต้องมีการแบ่งปัน เคารพ และไม่ดูหมิ่น หรือเอาเปรียบซึ่งกันและกัน อันจะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันด้วยความผาสุก

4. ความเสมอภาคทางสังคม เศรษฐกิจ และกฎหมาย ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพ รวมทั้งไม่แบ่งแยกฐานะทางสังคม หรือเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมให้นักโทษเด็ดขาดได้ทำกิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เช่น การจัดอบรมด้านกฎหมาย การอบรมเรื่องสิทธิและหน้าที่ของพลเรือน เป็นต้น

1.2) ภาครัฐควรออกกฎระเบียบ กำหนดเกณฑ์ให้นักโทษเด็ดขาดได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่ภาครัฐกำหนดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยก่อนพ้นโทษจำคุก

1.3) ภาครัฐควรดำเนินนโยบายตามเจตนารมณ์ของประชาชนส่วนใหญ่ โดยคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนส่วนน้อย

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

2.1) กรมราชทัณฑ์ควรจัดโครงการส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2.2) หน่วยงานภาครัฐควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้าน การรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

2.3) หน่วยงานภาครัฐควรสร้างความตระหนักให้ประชาชนมีความสามัคคีกลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียว ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การรับรู้ความเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3.2) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง อิทธิพลของการให้ความร่วมมือขององค์กรให้ออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

3.3) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การรับรู้สิทธิและตระหนักในหน้าที่ของประชาชนตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

เอกสารอ้างอิง

กรรณา ชันทอง. (2551) *ความรู้เรื่องประชาธิปไตยของพนักงาน บริษัท รอยัลอินดัสตริส (ไทยแลนด์) จำกัด มหาชน.* (สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง) นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

จรรยา สุภาพ.(2522). *การพัฒนาประเทศ.* กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จำลอง พรหมสวัสดิ์. (2554). *พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลช่วงพุทธศักราช 2551 – 2553.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารการเมือง). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.

พรอนงค์ เพ็ชรรัตน์. (2551). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี.* (สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2560. (2560, 18 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่มที่ 134 ตอนที่ 21 ก.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่มที่ 143 ตอนที่ 40 ก.

สุจินต์ ธรรมชาติ, (2549). *การวิจัยภาคปฏิบัติวิธีสัด.* กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

อุทัย หิรัญโต. (2530). *การปกครองท้องถิ่น.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.